

**Załącznik
do Uchwały Nr 11499/2024
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 29 stycznia 2024 r.**

Opinia

Analizując zapisy przedłożonego do zaopiniowania projektu *Strategii Rozwoju Gminy Byczyny na lata 2024-2030*, Zarząd Województwa Opolskiego stwierdził, że dokument na str. 36 zawiera ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie przyjęte w Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 (Strategia Opolskie 2030).

Ponadto stwierdzono, że projekt dokumentu jest spójny ze Strategią Opolskie 2030. Dokument zawiera deklarację autorów o pełnej zgodności projektu ze Strategią Opolskie 2030 zamieszczone na str. 4. Dodatkowo, w rozdziale 4, poświęconym spójności kierunków działań zdefiniowanych w obu dokumentach, zamieszczono zestawienie tabelaryczne pokazujące relacje pomiędzy celami strategicznymi i operacyjnymi opiniowanego projektu ze Strategią Opolskie 2030. Projekt dokumentu uwzględnia obszary strategicznej interwencji wskazane w Strategii Opolskie 2030.

Jednakże analiza treści dokumentu wskazuje, że projekt strategii wymaga korekt i uzupełnień jak niżej:

- 1) art. 10e ust. 3 pkt. 4 i 5 ustawy o samorządzie gminnym, stanowi, że strategia rozwoju gminy zawiera:
 - model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, rozumiany jako docelowy układ elementów składowych przestrzeni, w tym:
 - a) strukturę sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych,
 - b) system powiązań przyrodniczych,
 - c) główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych,
 - d) główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej (pkt.4);
 - ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczące:
 - a) zasad ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu,
 - b) zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
 - c) kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej,
 - d) zasad lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, 1506, 1597 i 1688),
 - e) zasad lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego,
 - f) kierunków rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej,
 - g) zasad lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
 - h) zasad lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
 - i) zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
 - j) zasad kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji (pkt.5);

Co prawda dokument zawiera rozdział pn.: 3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy

Byczyna oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie (str. 30 – 32), to jednak zamieszczona w nim mapa pt. *Zagospodarowanie przestrzenne i pokrycie powierzchni w Gminie Byczyna* nie odpowiada celowi, któremu ma służyć model struktury funkcjonalno-przestrzennej w dokumencie strategicznym, tj. zobrazowaniu docelowego rozmieszczenia podstawowych elementów strukturalnych obszaru gminy, posiadających istotne znaczenie dla jej rozwoju i zaspokajania potrzeb mieszkańców. Zauważa się, że mapa pt. *Zagospodarowanie przestrzenne i pokrycie powierzchni w Gminie Byczyna* (str. 32) w istocie ilustruje jedynie obecny stan użytkowania gruntów w gminie, nie wskazuje natomiast głównych elementów infrastruktury technicznej i społecznej czy systemu powiązań przyrodniczych. Powyższe powoduje, że nie jest możliwe odczytanie z tak zredagowanej mapy, intencji zaplanowanych przez gminę przeobrażeń struktury przestrzennej.

Ponadto należy zwrócić uwagę, że ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie w tym rozdziale, z powodu braku określenia modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, są bardzo ogólne i odnoszą się w zasadzie jedynie do obszarów zagrożonych powodzią i suszą oraz do kilku ogólnej natury zasad prowadzenia polityki przestrzennej, podczas gdy powinny to być zalecenia (rekomendacje) i zasady w stosunku do wyznaczonych stref i obszarów, przykładowo:

- zasady kształtowania: sieci osadnictwa (nowej urbanizacji), sieci usług publicznych, strategicznych stref gospodarczych, przestrzeni służącej turystyce i rekreacji,
- warunki ochrony środowiska przyrodniczego, warunki ochrony środowiska kulturowego, ochrony krajobrazu,
- zasady i warunki ochrony gleb, wód, powietrza, klimatu akustycznego
- standardy dotyczące zieleni publicznej, innych przestrzeni publicznych, systemu transportowego, usług sportu i rekreacji, żłobków i przedszkoli, szkół podstawowych, placówek pomocy społecznej, publicznych placówek kultury, handlu i usług o charakterze podstawowym lub prawo miejscowe wiążące w wybranym zakresie.

- 2) **Str. 4 Wprowadzenie** – niezbędne jest zweryfikowanie zapisu dotyczącego „Strategii Rozwoju Regionalnego 2030”, ponieważ dokument o takiej nazwie nie istnieje. Prawdopodobnie autorzy projektu mieli na myśli Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego 2030, na co wskazują zapisy na str. 33.
- 3) **Str. 16 Analiza SWOT** – warto byłoby raz jeszcze przeanalizować czynniki zidentyfikowane w szansach i zagrożeniach, które w większości mają jednak charakter wewnętrzny i są raczej mocnymi lub słabymi stronami jak np.: „doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych (...)”, „potencjał do rozwoju funkcji turystycznej w oparciu o historię Gminy oraz rozwoju funkcji rekreacyjnej w oparciu o walory przyrodnicze” lub „niewystarczające środki finansowe na realizację nowych inwestycji”. Z pewnością zagrożeniem jest zmniejszająca się subwencja oświatowa, jednak sam czynnik wymagałby przeformułowania. Rosnące wydatki wynikają bowiem z uwarunkowań wewnętrznych, zatem akcent powinien być położony na zagrożenie przychodzące z zewnątrz, jakim jest zmniejszanie subwencji, które jest niezależne od działań gminy.
- 4) **Str. 33 Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań** – wnosimy o korekty w zakresie nazwy celów strategicznych Strategii Opolskie 2030 oraz uporządkowania celów operacyjnych (prezentowanych w tabeli) zgodnie z kolejnością przedstawioną w Strategii Opolskie 2030 w następujący sposób:
Cel strategiczny 1: Człowiek i relacje – Mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę
Cele operacyjne:
 - Trwałe więzi społeczne
 - Wykwalifikowani mieszkańcy
 - Rozwinięte i dostępne usługi

Bezpieczny region

Cel strategiczny 2: Środowisko i rozwój – Środowisko odporne na zmiany klimatyczne i sprzyjające rozwojowi

Cele operacyjne:

Opolskie zero emisyjne

Przyjazne środowisko i racjonalna gospodarka zasobami

Wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe

Cel strategiczny 3: Silna gospodarka – Gospodarka inteligentna wzmacniająca konkurencyjność regionu

Cele operacyjne – cele są przedstawione poprawnie.

Ponadto wnosimy o ponowną weryfikację zadeklarowanej przez autorów dokumentu spójności celu strategicznego II opiniowanego projektu: „Wzrost gospodarczy w gminie Byczyna dzięki atrakcyjnej ofercie inwestycyjnej i wykorzystaniu gminnych potencjałów” (oraz jego celem operacyjnym: Atrakcyjna i popularna oferta turystyczna Gminy oparta o jej dziedzictwo kulturowe) z celem strategicznym 2 Strategii Opolskie 2030: Środowisko i rozwój – Środowisko odporne na zmiany klimatyczne i sprzyjające rozwojowi (oraz jego celami operacyjnymi). W naszej opinii cel ten z pewnością jest spójny, i to wskazano, z Celem Strategicznym 3 Strategii Opolskie 2030, mamy jednak wątpliwość co do o jego spójności z Celem Strategicznym 2.

- 5) **Str. 34** - należy usunąć skrót SRWO 2030 po tytule strategii.
- 6) **Str. 38 fragment:** - proponujemy uzupełnić zdanie w sposób następujący *„Jednocześnie Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego wyznacza następujące Obszary Funkcjonalne, które wykazują zgodność z ówcześnie obowiązującymi dokumentami szczebla krajowego (KSRR 2020 i KPZK 2030)”* lub zakończyć zdanie na *„(...) Obszary Funkcjonalne”*. Zarówno KSRR 2020, jak i KPZK 2030 już nie obowiązują.
- 7) **Str. 42 System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych** – zalecamy zadbanie o spójność zapisów dotyczących okresów monitorowania Strategii Rozwoju Gminy Byczyna. W drugim akapicie na ww. stronie zawarto informację o corocznym monitorowaniu, przy czym w czwartym zadeklarowano, że monitoring odbywać się będzie co dwa lata.
- 8) **Str. 43 Ramy finansowe i źródła finansowania** – sugerujemy aktualizację pierwszego podpunktu, tj.: *„fundusze unijne, m.in. w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 dla bieżącej perspektywy finansowej (wdrażanej do roku 2023) oraz programu na przyszłą perspektywę finansową, tj. Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 (FEO 2021-2027)”*. RPO WO 2024-2020 to poprzednia perspektywa finansowa UE i wydatkowanie środków z tego programu zostało już zakończone. Natomiast FEO 2012-2017 to obecna perspektywa (nie przyszła, jak piszą autorzy dokumentu).

Warto również byłoby uzupełnić dokument o informacje dotyczące prognozy oddziaływania na środowisko. Czy ocena w zakresie oceny oddziaływania projektu dokumentu na środowisko została przeprowadzona? Czy też może w uzgodnieniu z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska i Opolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym odstąpiono od procedury.